

HIZTEGI BATUA
makineria - matrikulatu

makineria

makinista *Heg.*

mako

makodun

makola *Ipar. h. makulu*

makotu, mako(tu), makotzen, *da/du* ad.

makulu

makur 1 izond.

makur 2 batez ere *Ipar. iz.* 'ezbearra, istripua'

makurbide

makurdura

makurgaitz

makurka

makurkeria

makurki

makurraldi

makurrarazi, makurraraz, makurrarazten, *du* ad.

makurrera

makurtasun

makurtu, makur(tu), makurtzen, *da* ad.

makutsik* e. **mahuka-hutsik**

malapartatu, malaparta, malapartatzen: 1 *du* ad. *Ipar.* 'barreiatu, hondatu'; 2 izond. *Heg. Lgart.* 'madarikatua'

malaria

malatu 'erretena'

malba

malba zuri: *Malva sp. + althaea sp.*

malda 1 'aldapa': *malda(n) gora* (egin, joan, etab.); *malda(n) behera* (abiatu, amildu, etab.); 2 *Ipar.* 'baba, besa, geriza': *haize-maldan*

maldatsu 'aldapatsua'

maldatu, malda(tu), maldatzen, *du* ad. 'babestu': *bere burua maldatzeko*

maldizio = birao

malenkonia *Liter.*

malenkoniatsu *Liter.*

malenkoniatu, malenkonia(tu), malenkoniatzten, *da* ad. *Liter.*

malerus *Zub. h. malurus*

malet *Ipar.* 'ahula'

maleta

malezia

maleziatsu

malgu

malguki 1 *adlag.* 'malgutasunez'

malguki 2 *iz.* 'gorputz edo gailu elastikoa'

malgutasun

- malgutu**, malgu(tu), malgutzen, *da/du* ad.
malizia* e. **malezia**
malkar 1 iz. 'aldapa'; 2 izond. 'aldapatsua'
malkartsu
malkartu, malkar(tu), malkartzen, *da/du* ad. 'amildu'
malko
malmutz 'maltzurra'
malta
maltso* e. **mantso**
maltzur
maltzurkeria
maltzurki
maltzurtasun
maltzurto, maltzur(tu), maltzurtzen, *da* ad.
malur *Ipar.* batez ere 'zorigaitza'; *oi ene malurra!*
malurto, malur(tu), malurtzen, *da/du* ad. *Ipar.* 'kaltetu; kalte egin'
malurus
maluruski
maluta
mama *Haur.* 'edaria'
mamala *Herr.* (emakumeez mintzatuz) 'memeloa'
mami 1 iz.: *ogiare* *mamia*; 2 iz. *Gip.* 'gatzatua, gaztanbera'; 3 izond.: *adiskide* *mamia*
mamidun
mamigabe
mamitsu
mamitu, mami(tu), mamitzen, *da/du* ad.
mamorro *Gip.* 'zomorroa'
mamu
mamurto, mamur, mamurtzen, *du* ad. *Bizk.* 1 'mastekatu'; 2 'hausnartu, gogoan erabili'
mamut: *Mammut* *sp.*
mamutxa 'zomorroa'
mana 'Jainkoak israeldarrei basamortuan igorri zien janari miragarria'
manaerraz
manaiatu* e. **maneiatu** / **maneatu**
manak *pl. Ipar.* '(Eliz) deiak'
manamendu *Ipar.* 'agindua'
manatu, mana, manatzen, *du* ad. *Ipar.* eta *Naf.*
manatzaile *Ipar.*
mandako iz. 'mando gaztea'
mandarin
mandarina
mandarinondo: *Citrus deliciosa*
mandatari
mandataritza
mandatu
mandazain
mandeuli: *Hippobosca equina*
mandil *Ipar.* 'bidelapurra; gizatxarra'
mandio
mando
mandotegi
mandragora: *Mandragora officinarum*
mandrain *Ipar.* 'nagia, alferra'
maneatu 1 'atundu, prestatu'; 2 '(janaria) prestatu, ondu'; 3 '(lurra) landu'
maneatzaile
maneiatu, maneia, maneiatzen, 'erabili': *armak maneiatu*
manera *Ipar.* eta *Naf.*

manex *Zub.*
manganeso
mangolino *Bizk.* = *karrakela*
manierismo
manierista
manifestatu
manifestazio = (kale) *agerraldi*
manifestu
manikeismo
manikeo
maniura (musika(-)tresna)
manta *Heg.* ‘burusia, tapakia’
mantal 1 ‘jantziak ez zikintzeko, horien gainean jartzen den soinekoa’; 2 ‘gorputzaren aurreko aldea ba-
besteko, gainerako jantzien gainean ezartzen den janzkia’
mantar 1 *Ipar.* ‘emakumeen atorra’; 2: *abarka-mantarrak*
mantar 2 ‘enplastua’
mantelina
mantendu, *manten*, *mantentzen*, *da/du* ad.: 1 ‘(abereak) elikatu’; 2 ‘iraun edo iraunarazi, atxiki’
*mantenimendu** e. **mantentze**
mantentzaile
mantentze: *mantentze(-)lanak*
mantenu: *mantenua eta soldata*
mantsu
mantsoki
mantsotasun
mantsotu, *mantsotu(tu)*, *mantsotzen*, *da/du* ad.
mantu *Heg.*
mantxa *Heg. Herr.* ‘orbana’
mantxu *Heg. Herr.* ‘besomotza’
manu
manupeko *Ipar.*
maoismo
maoista
mapa
mapatxe: *Procyon rotor*
mara-mara adlag.: *elurra mara-mara ari*
marabedi
*maradikatu** e. **madarikatu**
marapilo *Bizk.* ‘korapiloa’
marasma *Bizk.* ‘armiarma’
maratila
maratz
maraztasun
marbre *Ipar. g. er. h. marmol, haitzurdin*
mardo *Bizk.* ‘mardula’
mardotasun *Bizk.*
mardotu, *mardo(tu)*, *mardotzen*, *da/du* ad. *Bizk.*
mardul *izond. eta adlag.*
marduldu, *mardul(du)*, *mardultzen*, *da/du* ad.
mardulik adlag. ‘mardul’
mardultasun
mare
mareabehera ‘itsasbehera’
mareagora ‘itsasgora’
marexal 1 *Ipar.* ‘albaitaria’
marexal 2 *Ipar. h. mariskal*
marfil h. **boli**

- margarina**
margo = pintura
margolan
margolari
margotu, margo(tu), margotzen = pintatu
margul
marguldu, margul(du), margultzen, *da/du* ad.
margultasun
mari (elkartuen lehen osagai gisa erabilia; erdeinuzkoa da): *mari-maistra*; *mari-maisu*; *mari-matraka*;
mari-mutil; *mari-mutiko*; *mari-motrailu*; *mari-gizon*; *marizikin*
marian adlag.: *marian berotu*; *marian egosarazi*; *marian egosi*
mariburduntzi
marigorri(ngo) = **katalingorri**, **amona mantangorri**: *Coccinellidae*
marihuana
marijesi Pl. 'Gernikaldeko gabon-kantak'
marina
marinel
marioneta* e. **txotxongilo**
mariorratz: *Libellula*
maripulis Ipar.
mariskal
marisorgin: *Mantis religiosa*
maritzar 'emagaldua': *maritzar adinbat manestzar bada munduan*
marka 1 'seinalea, ezaugarria'
marka 2 1 (kiroletakoa): *marka hautsi*, *marka berdindu*; 2 (merkataritzakoa): *industri(-)marka*
marka 3 'golde-mota'
markatu, marka(tu), markatzen, *du* ad.
markes
markesa
markets
marko
marloi
marmalo Ipar. 'zomorroa'
marmar
 marmarrean
 marmarka
marmario Gip. 'marmarra'
marmarti
marmelada = konfitura
marmita
marmitako
marmoka: Kl. *Scyphozoa*
marmol
marmola* e. **marmol**
marmolari
marmota: *Marmota sp.*
marmuka* e. **marmoka**
marmutxa Ipar. 'zomorroa'
marra
marraga* e. **marrega**
marraka 'ardien, ahuntzen,... orroa'
 marraka egin
marrakaldi
marrakari
marraketa
marraña
marranta 1 'eztarri latza'; 2 Ipar. 'buruko hotzeria'

marraska batez ere *Ipar.* 'orroa': *nigar-marraskak*

marraskari

marraskatu, marraska(tu), marraskatzen, *du ad.*

marraskilo* e. **barraskilo**

marratu, marra(tu), marratzen, *du ad.*

marratxo

marratzaile

marraza *Ipar.* 'ganibet handia'

marrazketa

marrazki

marrazkigile

marrazkilari

marrazo: *Lamnidae*

marraztu, marraz(tu), marrazten, *du ad.*

marrega 'artilezko oihal arrunta'

marro

marroi

marru

marruka

marrubi: *Fragaria vesca*

marruma

marrumaka

marrumalari

marruskaldi

marruskatu, marruska, marruskatzen, *du ad.*

marrusketa 'zurginaren lanabesa'

marteilu *Ipar.* 'mailu, mailuxka'

marti *Bizk. h.* **martxo**

martin: *Uris sp.* + *Cepphus sp.*

martin arrantzale: *Alcedo atthis*

martineta h. **martin arrantzale**

martinsalto *Ipar.* eta *Naf. h.* **matxinsalto**

martir *Ipar. h.* **martiri**

martiri

martirio

martiritza 1 'martirioa'; 2 'martiri izatea'

martirizatu, martiriza, martirizatzen

martitzen *Bizk. h.* **astearte**

martopil

martxo

martxandiza *Ipar. h.* **salgai**

martxo

martxuka *Ipar.* 'masusta'

martzal *Heg.* 'sendoa, indartsua'

maruga *Zub.* 'arbolako masusta'

marugatze *Zub.* 'masustondoa'

marxismo

marxista

masa

masaia* e. **masaje**

masail

masalleko

masallekoka

masailezur

masaje

masakratu, masakra, masakratzen, *du ad.*

masakre *Ipar.* 'sarraskia'

maska *Ipar. h. maskara*
maskal
maskaldu, maskal(du), maskaltzen
maskara 'mozorroa'
maskarada
maskor
maskordun
maskur 'eskuetako gogorrunea'
maskuri 1 'germu-zorroa'; 2 *Ipar.* 'maskurra'
maskurtu, maskur(tu), maskurtzen, *da/du* ad.
masoi *Heg.*
masokismo
masokista
masoneria *Heg.*
 masopa* e. **mazopa**
maspil 'mailatua, akatsa'
maspildu, maspil(du), maspiltzen, *da/du* ad.
maspildura
masta
mastadi = mastak
mastekatu, masteka, mastekatzen, *du* ad.
mastodonte
masusta: *Rubus sp. + Mora sp.*
masustondo: *Mora sp.*
matalaz *Ipar. h. lastaira*
mataza
matela *Ipar.* 'masaila'
matelezur
matematika
matematikari iz.
matematiko izond.: *kalkulu matematikoak*
matematikoki
materia 1 'gaia'
 materiazko
materia 2 *Herr.* 'zornea'
materiadun
materiagabe
material iz. eta izond.
 materiale* e. **material**
materialismo
materialista
mato *Ipar.* 'makila lodia'
matoi 'gatzatu bildua gazta egiteko'
matrail 'masaila'
matraileko
matrailezur
matraka *Bizk. Herr.* 'istilua, iskanbila'
matrikula
matrikulatu, matrikula(tu), matrikulatzen, *da/du* ad. *Heg.*

(Euskaltzaindiak, Areatzan, 1998ko uztailaren 24an eta Donezteben, 1998ko irailaren 25ean onartua)